

PS/UM-I/1/75/19

प्रथमपत्रम्

व्याकरणम्

समयः घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्काः 100

अ. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(20×2=40)

1. हलन्त्यम् इति सूत्रस्य कोऽर्थः ?
2. उदात्तसंज्ञां केन सूत्रेण विधीयते ? सूत्रस्य अर्थः कः ?
3. दन्तस्थानीयाः वर्णाः के ?

अथवा

अणुदित्. . . .सूत्रं पूरयित्वा अर्थं लिखत।

4. केन सूत्रेण संयोगसंज्ञा भवति ?
5. स्थानेऽन्तरतमः सूत्रस्य कः अर्थः ?
6. गव्यम् इत्यत्र केन सूत्रेण अवादेशः ? सूत्रार्थः कः ?

अथवा

तृतीयं माहेश्वरं सूत्रं किम् ?

7. 'आद्गुणः' सूत्रेण किं विधीयते ? उदाहरणमेकं लिखत।
8. 'प्राच्छति' इत्यत्र वृद्धिः केन सूत्रेण भवति ?

अथवा

रामष्टीकते इत्यत्र ष्टत्वं केन सूत्रेण भवति ?

9. अदसो मात् इति सूत्रस्य वृत्तिः का ?
10. 'तोर्लि' इति सूत्रस्य कोऽर्थः ? उदाहरणं च किम् ?
11. वागीशः इत्यत्र जश्त्वं केन सूत्रेण भवति ? सूत्रस्य कः अर्थः ?
12. 'हरिश्शेते' इत्यत्र विसर्गसन्धिविधायकं सूत्रं किम् ?

अथवा

हलप्रत्याहारं लिखत ।

13. मातृशब्दस्य पञ्चमीविभक्तेः रूपाणि लिखत ।
14. यस्य ज्ञानदया चामृताय च । श्लोकं पूरयत ।

अथवा

व्योमयानां सुधा । श्लोकं पूरयत ।

15. सप्तमातरः काः ? लिखत ।
16. अकारस्य कति भेदाः ?
17. "हरी एतौ" इत्यत्र कः सन्धिः ?
18. बाह्यः प्रयत्नः कतिविधः ?
19. व्याकरणशास्त्रे गुणसंज्ञा केषां भवति ?
20. गङ्गोदकम् इत्यस्य विग्रहं लिखत ?

ब. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(5×6=30)

● 21. वर्णानाम् उत्पत्तिस्थानं प्रयत्नश्च लेखनीयः।

22. इको यणचि इति सूत्रं व्याख्यात।

23. पतिशब्दः, मतिशब्दः च सप्तसु विभक्तिषु लेखनीयः।

अथवा

अस्मद्शब्दस्य, तद्शब्दस्य च पुंल्लिङ्गे सप्तसु विभक्तिषु रूपं लिखत।

24. 'सह' धातोः लटि लङि च रूपाणि सर्वाणि लिखत।

अथवा

'पा' धातोः लिटि, लोटि च सर्वाणि रूपाणि लेखनीयानि ?

25. प्रौढः, एतन्मुरारिः काँस्कान् ष्टुना ष्टुः एतेषां रूपाणि ससूत्रं व्याख्यात।

अथवा

विधाधरोऽवसरो. . . मुनिस्तु यः। अमरकोशं पूरयत।

स. कश्चिद्वचः प्रश्नः समाधेयाः।

(1×20=20)

26. मङ्गलश्लोकं लिखित्वा व्याख्यात।

अथवा

हलसन्धिभेदान् ससूत्रं विशदयत।

अथवा

'एध' धातोः दशसु लकारेषु रूपाणि लिखत।

द. संस्कृतात् हिन्दीं आङ्ग्लभाषाम् वा अनुवादं कुरुत।

(5×1=5)

27. रामः वनं गच्छति।

28. सः किमर्थं नगरं गच्छति।

29. या विद्या सा विमुक्तये।

30. गौः मधुरं क्षीरं ददाति।

31. तव गृहस्य पार्श्वे तौ किं कुरुतः।

इ. संस्कृते अनूद्यताम्।

(5×1=5)

32. यह मेरी माँ है।

This is my mother.

33. आज मौसम कैसा है।

How is the weather today.

34. लेकिन कोई जवाब नहीं मिला।

But. I did not receive any responses.

35. मैं आप की क्या मदद कर सकती हूँ।

How may I help you.

36. वह एक किताब लिख रही है।

She is writing a book.